

# Spis treści

|                                                                                                          | Str.      | Nb. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----|
| Przedmowa .....                                                                                          | V         |     |
| Wykaz skrótów .....                                                                                      | XI        |     |
| Literatura ogólna .....                                                                                  | XIII      |     |
| <b>Część I. Zagadnienia ogólne .....</b>                                                                 | <b>1</b>  |     |
| <b>Rozdział I. Pojęcie prawa wykroczeń, jego funkcje i miejsce w systemie obowiązującego prawa .....</b> | <b>1</b>  |     |
| § 1. Uwagi ogólne .....                                                                                  | 1         | 1   |
| § 2. Kryteria rozgraniczenia obszarów przestępstw i wykroczeń .....                                      | 4         | 12  |
| <b>Rozdział II. Rozwój prawa dotyczącego wykroczeń w Polsce .....</b>                                    | <b>7</b>  |     |
| § 3. Ustawodawstwo okresu międzywojennego na tle klasycznych systemów prawa .....                        | 7         | 16  |
| § 4. Ustawa o orzecznictwie karno-administracyjnym z 15.12.1951 r. ....                                  | 11        | 25  |
| § 5. Kodyfikacja prawa wykroczeń z 20.5.1971 r. ....                                                     | 14        | 30  |
| <b>Rozdział III. Reforma prawa wykroczeń w Rzeczypospolitej Polskiej .....</b>                           | <b>17</b> |     |
| § 6. Założenia reformy i najważniejsze nowelizacje .....                                                 | 17        | 35  |
| § 7. Nowy Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia i projekt Kodeksu wykroczeń .....                 | 20        | 40  |
| <b>Część II. Materialne prawo wykroczeń .....</b>                                                        | <b>23</b> |     |
| <b>Rozdział I. Źródła i zasady stosowania materialnego prawa wykroczeń ..</b>                            | <b>23</b> |     |
| § 8. Pojęcie i źródła materialnego prawa wykroczeń .....                                                 | 23        | 44  |
| § 9. Zasady stosowania materialnego prawa wykroczeń .....                                                | 26        | 51  |
| <b>Rozdział II. Pojęcie i struktura wykroczenia .....</b>                                                | <b>30</b> |     |
| § 10. Spór o istotę wykroczenia .....                                                                    | 30        | 61  |
| § 11. Definicja wykroczenia i jej elementy .....                                                         | 33        | 68  |
| § 12. Ustawowe znamiona wykroczenia .....                                                                | 36        | 74  |
| <b>Rozdział III. Przedmiot i strona przedmiotowa wykroczenia .....</b>                                   | <b>39</b> |     |
| § 13. Przedmiot wykroczenia .....                                                                        | 39        | 78  |
| § 14. Strona przedmiotowa (czyn i jego formy, związek przyczynowy) .....                                 | 41        | 84  |
| § 15. Okoliczności uchylające bezprawność czynu .....                                                    | 46        | 95  |

|                                                                                           | Str. | Nb. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------|-----|
| <b>Rozdział IV. Podmiot i strona podmiotowa wykroczenia</b>                               | 51   |     |
| § 16. Podmiot wykroczenia                                                                 | 51   | 105 |
| § 17. Strona podmiotowa (wina i jej formy)                                                | 53   | 110 |
| § 18. Okoliczności uchylające winę                                                        | 57   | 118 |
| <b>Rozdział V. Formy popełnienia wykroczenia</b>                                          | 61   |     |
| § 19. Formy zjawiskowe (współsprawstwo, podżeganie, pomocnictwo)                          | 61   | 125 |
| § 20. Usiłowanie                                                                          | 63   | 133 |
| <b>Rozdział VI. Jedność i wielość wykroczeń. Zbieg znamion przestępstwa i wykroczenia</b> | 66   |     |
| § 21. Prawna jedność wykroczenia                                                          | 66   | 138 |
| § 22. Zbieg wykroczeń i zbieg przepisów ustawy                                            | 69   | 142 |
| § 23. Zbieg znamion przestępstwa i wykroczenia                                            | 72   | 149 |
| <b>Rozdział VII. Kary i środki karne</b>                                                  | 76   |     |
| § 24. Ogólne pojęcie istoty i celów kary                                                  | 76   | 154 |
| § 25. Kary                                                                                | 78   | 158 |
| I. Kara aresztu                                                                           | 79   | 160 |
| II. Kara ograniczenia wolności                                                            | 82   | 168 |
| III. Grzywna                                                                              | 84   | 175 |
| IV. Nagana                                                                                | 85   | 179 |
| § 26. Środki karne                                                                        | 86   | 182 |
| I. Zakaz prowadzenia pojazdów                                                             | 88   | 185 |
| II. Przepadek przedmiotów                                                                 | 90   | 190 |
| III. Nawiązka i obowiązek naprawienia szkody                                              | 91   | 195 |
| IV. Publikacja orzeczenia                                                                 | 94   | 200 |
| § 27. Środki oddziaływania wychowawczego                                                  | 94   | 202 |
| <b>Rozdział VIII. Zasady wymiaru kary i środków karnych</b>                               | 96   |     |
| § 28. Ogólne zasady i dyrektywy wymiaru kary lub środka karnego                           | 96   | 204 |
| I. Współmierność do szkodliwości czynu i winy                                             | 99   | 210 |
| II. Społeczne oddziaływanie                                                               | 99   | 211 |
| III. Prewencja indywidualna                                                               | 100  | 212 |
| § 29. Okoliczności wpływające na wymiar kary (środka karnego)                             | 101  | 214 |
| § 30. Nadzwyczajne złagodzenie kary i odstąpienie od ukarania                             | 105  | 224 |
| § 31. Warunkowe zawieszenie wykonania kary aresztu                                        | 107  | 228 |
| § 32. Wymiar kary wobec sprawców wykroczeń chuligańskich i recydywistów                   | 109  | 231 |
| <b>Rozdział IX. Przedawnienie karalności i zatarcie ukarania</b>                          | 114  |     |
| § 33. Przedawnienie karalności i wykonania kary                                           | 114  | 241 |
| § 34. Zatarcie ukarania                                                                   | 115  | 244 |
| <b>Rozdział X. Część szczególna. Systematyka i najważniejsze kategorie wykroczeń</b>      | 117  |     |
| § 35. Systematyka części szczególnej Kodeksu wykroczeń                                    | 117  | 247 |

|                                                                                                     |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                                     | Str. Nb.   |
| § 36. Wykroczenia przeciwko porządkowi oraz instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym ..... | 118 250    |
| § 37. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia .....                                      | 124 264    |
| § 38. Wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji ...                           | 126 267    |
| § 39. Wykroczenia przeciwko osobie i zdrowiu ludności .....                                         | 132 278    |
| § 40. Wykroczenia przeciwko mieniu i interesom konsumentów .....                                    | 134 283    |
| § 41. Pozostałe wykroczenia .....                                                                   | 139 293    |
| <b>Część III. Procesowe prawo wykroczeń</b><br><b>(Postępowanie w sprawach o wykroczenia) .....</b> | <b>141</b> |
| <b>Rozdział I. Zagadnienia ogólne .....</b>                                                         | <b>141</b> |
| § 42. Prawo procesowe i postępowanie w sprawach o wykroczenia, jego przedmiot i struktura .....     | 141 297    |
| § 43. Sąd i jego właściwość .....                                                                   | 147 314    |
| <b>Rozdział II. Zasady postępowania w sprawach o wykroczenia .....</b>                              | <b>151</b> |
| § 44. Uwagi ogólne .....                                                                            | 151 321    |
| § 45. Zasada prawdy materialnej i zasady z nią związane .....                                       | 152 324    |
| § 46. Zasady skargowości i kontradyktoryjności .....                                                | 156 332    |
| § 47. Zasady domniemania niewinności i prawa obwinionego do obrony .....                            | 158 335    |
| § 48. Zasada celowości karania lub stosowania środków zapobiegawczo-wychowawczych .....             | 160 338    |
| § 49. Zasada szybkości i ekonomiki postępowania .....                                               | 161 341    |
| § 50. Zasady jawności i informacji prawnej .....                                                    | 162 343    |
| <b>Rozdział III. Przesłanki procesowe .....</b>                                                     | <b>165</b> |
| § 51. Uwagi ogólne .....                                                                            | 165 347    |
| § 52. Przesłanki dodatnie .....                                                                     | 166 350    |
| § 53. Przesłanki ujemne (przeszkody procesowe) .....                                                | 171 360    |
| <b>Rozdział IV. Strony i ich reprezentanci .....</b>                                                | <b>174</b> |
| § 54. Oskarżyciel publiczny .....                                                                   | 174 366    |
| § 55. Pokrzywdzony, oskarżyciel posiłkowy i jego pełnomocnik .....                                  | 178 376    |
| § 56. Obwiniony i jego obrońca .....                                                                | 181 382    |
| <b>Rozdział V. Dowody. Środki przymusu procesowego .....</b>                                        | <b>184</b> |
| § 57. Dowody i postępowanie dowodowe .....                                                          | 184 388    |
| § 58. Środki przymusu i kary porządkowe .....                                                       | 190 400    |
| <b>Rozdział VI. Postępowanie wstępne .....</b>                                                      | <b>192</b> |
| § 59. Czynności wyjaśniające .....                                                                  | 192 403    |
| § 60. Wniosek o ukaranie i jego kontrola .....                                                      | 195 408    |
| <b>Rozdział VII. Postępowanie rozpoznawcze w sądzie I instancji .....</b>                           | <b>198</b> |
| § 61. Orzekanie przed rozprawą .....                                                                | 198 414    |

|                                                                                                                    | Str.       | Nb. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----|
| § 62. Przygotowanie do rozprawy .....                                                                              | 200        | 420 |
| § 63. Przebieg rozprawy i wyrok sądowy .....                                                                       | 202        | 425 |
| <b>Rozdział VIII. Postępowania szczególne .....</b>                                                                | <b>213</b> |     |
| § 64. Postępowanie nakazowe .....                                                                                  | 213        | 445 |
| § 65. Postępowanie mandatowe .....                                                                                 | 216        | 451 |
| § 66. Postępowanie przyspieszone .....                                                                             | 221        | 461 |
| <b>Rozdział IX. Postępowanie odwoławcze .....</b>                                                                  | <b>225</b> |     |
| § 67. Uwagi ogólne .....                                                                                           | 225        | 467 |
| § 68. Apelacja .....                                                                                               | 229        | 477 |
| § 69. Zażalenie .....                                                                                              | 232        | 483 |
| <b>Rozdział X. Nadzwyczajne środki zaskarżenia. Odszkodowanie za<br/>niesłuszne ukaranie lub zatrzymanie .....</b> | <b>234</b> |     |
| § 70. Uwagi ogólne .....                                                                                           | 234        | 485 |
| § 71. Kasacja .....                                                                                                | 235        | 487 |
| § 72. Wznowienie postępowania .....                                                                                | 237        | 490 |
| § 73. Odszkodowanie za niesłuszne ukaranie lub zatrzymanie .....                                                   | 238        | 494 |
| <b>Rozdział XI. Postępowanie wykonawcze .....</b>                                                                  | <b>241</b> |     |
| § 74. Zasady ogólne .....                                                                                          | 241        | 499 |
| § 75. Wykonanie kar i środków karnych .....                                                                        | 243        | 505 |
| § 76. Modyfikacje wykonania orzeczeń. Umorzenie postępowania wykonawczego .....                                    | 248        | 518 |
| <b>Indeks rzeczowy .....</b>                                                                                       | <b>251</b> |     |